

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Programul Fast Track Challenge

Ghidul de Aplicare
pentru idei inovative, ecologice și durabile

Cuprins

1.	Context general	5
2.	Criterii de eligibilitate	6
2.1.	Relevanța	6
2.2.	Inovația	6
2.3.	Impactul	7
2.3.1.	Impactul social	7
2.3.2.	Impactul economic	7
2.3.3.	Impactul de mediu	8
2.3.4.	Perspectiva de gen	8
2.4.	Durabilitatea	8
2.5.	Gradul de replicare/potențialul de scalabilitate (extindere)	8
2.6.	Acoperirea teritorială	9
2.7.	Perioada de implementare	9
3.	Suma oferită	9
4.	Procesul de aplicare	9
4.1.	Solicitanții eligibili	9
4.2.	Descrierea procesului de aplicare	9
4.3.	Instrucțiuni privind procesul de aplicare	10
4.4.	Documentația de aplicare la proiect	10
4.4.1.	Procesul de aplicare: formularul de aplicare cu bugetul proiectului	10
4.4.2.	Documente constitutive și alte acte	11
4.5.	Cheltuieli eligibile și ne-eligibile	11
4.6.	Cerințe față de PI și know how	12
5.	Evaluarea proiectului și decizia de selectare	12
5.1.	Principiile procedurilor de evaluare și selectare	12
5.2.	Managementul și Comisia de evaluarea	13
5.3.	Schema logică a procedurii de evaluare și selectare (zile lucrătoare)	13
5.3.1.	Principiile care stau la baza evaluării	13
5.3.2.	Evitarea conflictului de interes	14
5.3.3.	Etapa I: Evaluarea tehnică a cererilor prezentate	14
5.3.4.	Etapa II: Evaluarea financiară a cererilor prezentate	14
5.3.5.	Clasamentul și pragul	14
5.3.6.	Etapa III: Prezentările cererilor în fața Comisiei de Evaluare	15
5.3.7.	Decizia de atribuire a contractului	15
5.3.8.	Contractul de finanțare	15
6.	Implementarea și monitorizarea proiectelor	16

6.1. Implementarea proiectelor	16
6.2. Debursarea	16
6.3. Monitorizarea proiectelor	16
6.3.1. Procedurile de monitorizare	17
7. Anexa A: Formularul de aplicare	17
8. Anexa B: Formularul bugetul proiectului	17
9. Anexa C: Formularul Curriculum Vitae	17
10. Anexa D: Grila de evaluare inovațională, tehnologică și financiară	18

ABREVIERI ȘI ACRONIME

FTCP	Programul Fast Track Challenge
GCL	Green City Lab /Laboratorul Orașul Verde
GHG	Gaze cu Efect de Seră
PI	Proprietate Intelectuală
DMS	Deșeuri Municipale Solide
MtCO_{2e}	Tone Metrice de Echivalent de Dioxid de Carbon
OCDE	Organizarea pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ODD	Obiectivele de Dezvoltare Durabilă
SSM	Standarde Sociale și de Mediu
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

1. Context general

Pentru prima dată în istorie mai mult de jumătate din populația globală locuiește în orașe, iar până în 2050 se așteaptă ca aceasta să crească până la 70%. Orașele găzduiesc cea mai mare infrastructură critică din lume, active-cheie de dezvoltare și activități socioeconomice majore. Iată de ce rolul lor în atenuarea schimbărilor climatice este critic.

În 2015, Moldova s-a angajat să-și reducă emisiile de gaze cu efect de seră (GHG) cu cel puțin 64% până-n anul 2030 în comparație cu nivelul anului 1990 și cu aproape 78% în baza Acordului global care abordează accesul la resurse financiare ieftine, transferul tehnologiei și cooperarea tehnică.

Cea mai mare majorare a emisiilor GHG în Moldova, atât în termeni absoluți, cât și în termeni relativi, în perioada 2000-2013 a avut loc în sectorul transportului (1.0 MtCO_{2e} sau +117%), urmat de sectorul rezidențial (0.32 MtCO_{2e} sau +29%) și sectorul comercial și public (0.24 MtCO_{2e} sau +106%). Consumul final de energie și emisiile GHG corespunzătoare încă mai sunt în mod clar dominate de sectorul rezidențial cu o rată de peste 40%, urmat de sectorul de transport cu 22%, industrie cu 21% și serviciile publice și comerciale cu 11%.

Chiar dacă rămâne o țară europeană cu cel mai slab nivel de urbanizare, cu o concentrație de peste 55% din populație în orașe (în 2014), situația se schimbă rapid cu o reducere prognozată a ratei populației rurale până la 50% către 2030 și aproape 40% către 2050. Influxul de noi rezidenți a fost deosebit de puternic în Chișinău și nu doar din regiunile rurale, ci și din alte orașe din țară. Până în anul 2030 se așteaptă ca în Chișinău să locuiască peste 50% din toată populația urbană a Republicii Moldova punând o presiune și mai mare pe infrastructura și serviciile orașului, creând în același timp provocări sociale și de mediu considerabile. Prin urmare, managementul procesului de migrație rural-urban și urbanizarea atrage o atenție sporită și devine una din prioritățile naționale de dezvoltare cheie.

Fondul locativ urban reprezintă în prezent aproximativ 40% din suprafața totală rezidențială. Consumul de energie și impactul cauzat de climă este exasperat din cauza pierderilor considerabile de căldură și electricitate în rețelele de distribuție și în clădiri. În 2013, aproape 80% din totalul clădirilor rezidențiale din regiunile urbane au fost conectate la încălzirea centralizată având pierderi estimate la 22% la distribuția agentului termic. În sectorul de transport, dezvoltarea este caracterizată de o creștere rapidă a numărului de mașini private cu aproximativ 75% între 2005 și 2014, pe când numărul de unități de transport public a rămas relativ stabil. Managementul deșeurilor municipale solide (DMS) se bazează, în primul rând, pe eliminarea deșeurilor prin depozitare cu o reciclare limitată și practic niciun deșeu aferent consumului de energie.

Pentru a aborda această problemă critică, PNUD a lansat Proiectul „Orașe Verzi Durabile pentru Moldova”. Obiectivul proiectului este de a cataliza investițiile în dezvoltarea urbană verde cu un nivel redus de emisii de carbon în baza unei abordări integrate de planificare urbană prin încurajarea inovațiilor, planificării participative și a parteneriatelor dintre sectorul public și privat. Informații suplimentare despre acest proiect puteți găsi aici:

<http://www.md.PNUD.org/content/moldova/en/home/projects/Moldova-Sustainable-Green-Cities.html>

În cadrul Programului Fast Track Challenge va fi oferit sprijin financiar (în sumă maximă de 8,000 de dolari SUA) pentru idei de proiecte ce prezintă soluții noi și/sau inovative, ce contribuie la

dezvoltarea orașului verde cu un nivel redus de emisii de carbon și care pot fi implementate rapid și cu costuri modeste. De rând cu alte inițiative ale GCL de încurajare, implicare și participare amplă a comunității, acesta va fi un instrument complementar esențial de susținere a dezvoltării inițiativelor inovative mici și vizibile la nivel de comunitate și asigurarea implementării imediate a acestora.

Domeniile tematice acoperite de acest program sunt:

1. Mobilitatea urbană (soluții smart pentru transport, ciclism și pietoni)
2. Gestionarea deșeurilor (vor fi considerate activitățile legate de procesele de colectare și reciclare, de ex., PET, a plasticului, cauciucului, deșeurilor periculoase, etc.)
3. Măsuri de eficiență energetică în clădiri, iluminarea străzilor și a interiorului clădirilor, promovarea contorizării inteligente a consumului de energie și a valorificării energiei regenerabile (fotovoltaică, solară termică, eoliană, geotermală, etc.)
4. Planificarea urbană durabilă (soluții de planificare urbană, menite să sporească confortul și bunăstarea cetățenilor)

Comisia de evaluare va selecta cel puțin 1 proiect pentru fiecare domeniu tematic. Dacă nu vor exista solicitanți pentru un domeniu tematic, se vor finanța 2 proiecte din același domeniu sau concursul propunerilor de proiecte va fi anunțat repetat.

Criteriile de selectare ale proiectelor susținute de Programul Fast Track Challenge vor fi elaborate în Secția 2 de mai jos.

2. Criterii de eligibilitate

Pentru conformarea cu gradul înalt de obiectivitate și transparență, vor fi luate în considerație o serie de elemente pentru evaluarea proiectelor, care urmează să fie aprobate în cadrul programului FTCP. Mai jos se oferă descrierea deplină a acestora.

2.1. Relevanța

- În primul rând, proiectul trebuie să abordeze domeniile țintă relevante după cum a fost menționat în p.1, pentru beneficiul municipiului Chișinău.
- Rezultatul ideii trebuie să țintească îmbunătățirea bunăstării cetățenilor și să influențeze pozitiv viețile lor cotidiene.
- O propunere de proiect relevantă trebuie să fie în conformitate cu obiectivul general al proiectului PNUD „Orașe Verzi Durabile pentru Moldova”. Obiectivul proiectului este să catalizeze investițiile în dezvoltarea urbană verde cu nivel scăzut de emisii de carbon în baza unei abordări integrate de planificare urbană prin încurajarea inovației, planificării participative și parteneriatelor dintre o varietate de entități din sectorul public și privat.

2.2. Inovația

În conformitate cu OCDE, o inovație este implementarea unui produs îmbunătățit semnificativ sau nou (bun sau serviciu) sau un proces, o metodă de marketing nouă sau o metodă organizațională nouă în practicile de afaceri, organizarea spațiului de lucru sau a relațiilor externe.

Manualul Oslo pentru măsurarea inovării definește patru tipuri de inovare: inovația de produs, inovația de proces, inovația de marketing și inovația organizațională.

- **Inovația de produs:** Un bun sau serviciu ce este nou sau îmbunătățit semnificativ. Acestea includ îmbunătățiri semnificative ale specificațiilor tehnice, componentelor și materialelor, ale software-ului încorporat, ale atitudinii prietenoase față de utilizatori sau ale altor caracteristici funcționale.
- **Inovația de proces:** O metodă nouă sau îmbunătățită semnificativ de producție sau o metodă nouă de livrare. Aceasta include schimbări semnificative în tehnici, echipamente tehnologice și/sau ale software-ului.
- **Inovația de marketing:** este o nouă metodă de marketing, care implică schimbări semnificative ale designului produsului sau ale ambalajului, noi metode de vânzare, de plasare a produsului, de promovare a produsului sau în privința politicii de prețuri.
- **Inovația organizațională:** O nouă metodă de organizare în practicile de afaceri ale firmei, în organizarea locurilor de muncă sau în relațiile externe ale firmei.

2.3. Impactul

Propunerile sau ideile de proiect în curs de realizare vor avea un impact clar – social, economic, de mediu și de gen, care trebuie să fie descris corespunzător în propunere (inclusiv folosind metodele de evaluare a impactului).

2.3.1. Impactul social

- Propunerile de proiect trebuie să includă o modificare semnificativă, pozitivă care abordează o provocare socială presantă.
- Respectă valorile cheie ale Națiunilor Unite; în particular, este respectuos față de diferențele de cultură, gen, religie.
- Includerea grupurilor social vulnerabile care riscă o excluziune potențială din cauza dizabilităților fizice, factorilor de vârstă, origini etnice, lipsa locuinței sau abuzul de substanțe.
- Demonstrarea/asigurarea eticii și integrității.
- Îmbunătățirea nivelului general de confort.
- Crearea unor oportunități egale de angajare pentru toate categoriile sociale.

2.3.2. Impactul economic

- În baza unei analize de cost-beneficiu, propunerile de proiect trebuie să fie profitabile în timp și să se bazeze pe un model/plan de afaceri (a fi anexat).
- Trebuie să aibă o perioadă adecvată de recuperare a banilor în baza capitalului investit (maxim 3 ani).
- Trebuie să genereze nivele scăzute de combustibil fosil în consumul total de energie (se va prezenta linia de bază/nivelul de referință).
- O considerație majoră va primi proiectului cu un nivel de costuri generale mai scăzut.

2.3.3. Impactul de mediu

- Potențial mare pentru reducerea emisiilor CO₂ în Chișinău.
- Propunerile trebuie să demonstreze o lipsă clară a reacțiilor adverse periculoase asupra mediului, inclusiv poluarea de toate tipurile: aer, sol, luminoasă, acustică, apă, termală și vizuală.
- Conformarea cu standardele sociale și de mediu (SSM) ale PNUD menite să sublinieze angajamentul PNUD față de integrarea durabilității sociale și de mediu în programele și proiectele sale pentru a susține dezvoltarea durabilă.
- Proiectele trebuie să genereze rezultate de dezvoltare benefice din punct de vedere social și de mediu și să prezinte un cadru de lucru integrat pentru realizarea unui nivel consistent de calitate care poate fi replicat.
- Minimizați, atenuați și gestionați efectele adverse dacă evitarea nu este posibilă.

2.3.4. Perspectiva de gen

Propunerea de proiect va descrie cum proiectul ia în considerație rolurile și necesitățile femeilor și bărbaților într-o măsură echidistantă. Adicional, se va stabili ce impact va avea aceasta asupra noilor soluții complementare inovative față de dezvoltarea unui oraș verde cu nivel redus de emisii de carbon. Analiza de gen va fi aplicată pentru dezagregarea rolurilor și responsabilităților femeilor și bărbaților la toate etapele de implementare a proiectului.

2.4. Durabilitatea

- **Din perspectiva durabilității economice**, proiectul trebuie să poată să susțină un nivel de producere economică pe o perioadă indefinită sau pe termen lung.
- **Din perspectiva durabilității sociale**, proiectul trebuie să aibă un impact pozitiv asupra unui nivel definit de bunăstare socială pe o perioadă indefinită sau pe termen lung.
- **Din perspectiva durabilității de mediu**, propunerea de proiect trebuie să demonstreze abilitatea de menținere a ratei specifice de colectare a resurselor regenerabile și/sau de diminuare a consumului de resurse neregenerabile pe termen lung.
- **Din perspectiva de gen**, se va crea un model de dezvoltare durabilă care va avea un angajament explicit față de egalitatea de gen și va încerca să îmbunătățească capacitățile femeilor, respectul și protecția drepturilor lor. Femeile vor avea o participare deplină și egală în procesul decizional și de dezvoltare a politicilor pentru a crea acest model.

2.5. Gradul de replicare/potențialul de scalabilitate (extindere)

- Ideea trebuie să demonstreze un grad înalt de replicare/un potențial de scalabilitate (extindere) în viitor, care poate genera ulterior beneficii adiționale pentru municipiul Chișinău.
- Deoarece rezultatul urmărește să obțină un impact social, economic și de mediu puternic, părțile terțe trebuie să aibă posibilitatea să preia ideea și progresul înregistrat pentru o extindere ulterioară la nivel local sau național.

2.6. Acoperirea teritorială

Solicitanții sunt încurajați să-și prezinte ideile cu un grad mare de acoperire. Prin urmare, propunerile de proiect vor fi evaluate respectiv, dacă beneficiile se vor răsfrânge asupra întregului oraș Chișinău, vor fi la nivel de sector sau cartier.

2.7. Perioada de implementare

După cum sugerează denumirea – Programul Fast Track Challenge este elaborat să ofere sprijin financiar pentru idei inovative care pot fi executate într-o perioadă scurtă de timp și cu un impact pe termen lung. Prin urmare, PNUD încearcă să susțină proiectele care pot fi implementate într-o perioadă rezonabilă de timp și care pot să ofere rezultate tangibile în viitorul apropiat. **Proiectul și bugetul trebuie elaborate în așa fel ca să fie finalizate timp de 9 luni.** Totuși, proiectul poate fi extins maxim pentru o perioadă de trei (3) luni în cazuri excepționale, la discreția PNUD.

3. Suma oferită

Sumele nu vor depăși 8,000 de dolari SUA sau șaptezeci procente (70%) din costul total al proiectului (ceea ce este mai puțin) pentru proiectele de dezvoltare inovativă pre-comercială.

Co-finanțarea (nemonetară sau monetară) a cel puțin treizeci de procente (30%) din bugetul total al proiectului se va oferi de solicitant sau de un consorțiu din propriile investiții sau din alte surse. Cofinanțarea acceptabilă include investiția proprie a start-up-ului, investitorilor privați, finanțare din împrumut sau alte contribuții în numerar din partea sectorului privat, însă va exclude oricare finanțare publică. Suma totală a contractului nu poate fi majorată pe parcursul proiectului.

4. Procesul de aplicare

4.1. Solicitanții eligibili

Solicitanții eligibili la Programul Fast Track Challenge sunt:

- Solicitanții care dețin o entitate juridică generatoare de profit înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova, cu o activitate de succes de cel puțin un an sau doi în Moldova sau peste hotare.
- Doar proiectele care presupun cel puțin un element inovativ ca parte a modelului/planului de business sau implementează tehnologii și practici inovative noi pentru Moldova sau sunt radical îmbunătățite în comparație cu cele anterior existente vor fi eligibile.
- Parteneriatul cu un alt actor în beneficiul orașului Chișinău (de ex., companie, ONG, instituții publice) se va considera un avantaj.
- Cererea va include tipuri de activități care sunt legale în Republica Moldova.
- Lipsa antecedentelor penale. Nu face obiectul unei anchete penale în derulare. Se va oferi o declarație pe propria răspundere.

4.2. Descrierea procesului de aplicare

Alocarea finanțării pentru Programul Fast Track Challenge va fi efectuată în baza unei proceduri deschise de selectare în două etape: procesul de aplicare și prezentarea propunerii la Comisia de Evaluare.

Procesul de selectare este elaborat în conformitate cu principiile de merit, de transparență, egalitate și utilizare rațională de fonduri, prin lansarea anuală de apeluri pentru propuneri. Proiectele de inovație sunt evaluate în baza criteriilor clare de eligibilitate și selectare care sunt apreciate ulterior de evaluatori independenți și cu experiență. Cererile care îndeplinesc toate criteriile de eligibilitate și satisfac criteriile de selectare vor fi propuse pentru finanțare. La etapa finală, acestea vor fi analizate și clasificate de către Comisia de Evaluare în dependență de fondurile disponibile. Cererile cu cele mai bune rezultate care îndeplinesc cerințele legale sunt propuse pentru semnarea contractului de finanțare.

4.3. Instrucțiuni privind procesul de aplicare

Solicitanții aplică prin intermediul apelului deschis publicat în cadrul Proiectului „Orașe Verzi Durabile pentru Moldova” la următoarea adresă de email: alexandru.rotaru@undp.org. Procesul de evaluare constă din două etape care sunt implementate consecutiv: **1 – evaluarea pachetului de aplicare și 2 – prezentarea propunerii la Comisia de Evaluare.** Doar acele cereri care au fost evaluate pozitiv la 1 etapă vor fi invitate la etapa 2 – prezentarea propunerii la Comisia de Evaluare.

4.4. Documentația de aplicare la proiect

4.4.1. Procesul de aplicare: formularul de aplicare cu bugetul proiectului

Solicitanții vor prezenta pachetul de aplicare, care va consta din **formularul de aplicare, bugetul proiectului și Curriculum Vitae ale întregii echipe.** Cererea se va prezenta în formulare predefinite (Secțiunea 7 Anexa A și Secțiunea 8 Anexa B) completate și expediate la adresa de e-mail alexandru.rotaru@undp.org până la data limită stabilită în textul mesajului.

Formularul de aplicare va conține ideile inovative care susțin în mod efectiv dezvoltarea urbană „verde” cu un nivel scăzut de emisii de carbon, identifică oportunități „win-win”, ce abordează problemele primare ale orașelor și, producând în același timp beneficii tangibile de reducere a GHG. Există un spectru larg și în creștere constantă de soluții noi tehnice, instituționale și financiare disponibile, care pot îmbunătăți calitatea și eficiența serviciilor publice și pot crea noi oportunități de afaceri și locuri de muncă pentru comunitățile locale, contribuind în mod simultan la atenuarea schimbărilor climatice.

De asemenea, se va prezenta și bugetul detaliat al proiectului care va prognoza toate cheltuielile pe parcursul etapei de implementare de 9 luni, inclusiv suma oferită și contribuția solicitantului.

Formularul de aplicare va cuprinde următoarele:

- Justificarea potențialului inovativ și durabilitatea financiară, cât se poate de detaliat.
- Justificarea provocărilor existente sau constrângerilor care trebuie abordate prin ideea inovativă propusă ce are scopul să transforme orașul Chișinău într-un oraș european modern „verde” și inteligent cu o calitate a vieții mai bună a cetățenilor, demonstrând în același timp, oportunități pentru creșterea economică durabilă.
- Planul realist de activități ale proiectului ce urmează a fi implementate, luând în considerație constrângerile, posibilitățile și oportunitățile tehnologice, financiare, de timp și piață.
- Asigurarea că proiectul include toate activitățile necesare pentru inițierea, dezvoltarea și implementarea soluțiilor inovative și economic fezabile ca răspuns la provocările de dezvoltare confruntate și asigurarea dezvoltării urbane verzi.

- Dovezile că echipa are o experiență relevantă și cunoștințe și abilități necesare pentru a implementa activitățile planificate de dezvoltare a noilor soluții inovative și fezabile din punct de vedere economic.
- **Pentru lucrările de montare, instalare, construcție, dare în exploatare, este obligatorie asistența unui expert tehnic, atribuțiile cărui sunt în conformitate cu legislația în vigoare.**

Împreună cu formularul de aplicare, bugetul proiectului cu cheltuielile detaliate și rezonabile ale proiectului, care sunt destinate exclusiv scopului proiectului și CV-urile membrilor echipei vor fi prezentate pe adresa de email sus-menționată.

4.4.2. Documente constitutive și alte acte

Documentele constitutive pentru susținerea cererii vor fi prezentate fizic doar de acei solicitanți, care au trecut evaluarea completă a cererii și au primit contractul de finanțare. **Dacă documentele necesare nu sunt prezentate în perioada de timp stabilită de PNUD, solicitantul nu va primi finanțarea.**

Documentele includ articole obligatorii și neobligatorii:

- Certificatul de înregistrare eliberat de o autoritatea relevantă.
- Dovada existenței fondurilor pentru cofinanțare: contribuția proprie în numerar, contracte de investiții (de ex., contribuții de capital), acorduri de credit cu bănci sau alte instituții financiare și surse similare.
- Extrasul de cont de pe contul curent.
- Toate acordurile cu părțile terțe ce se referă în mod direct la proiect, de ex., sub-contracte (înainte de semnarea contractului, dacă este aplicabil).

4.5. Cheltuieli eligibile și ne-eligibile

Grantului din cadrul inițiativei inovative Fast Track Challenge se va folosi de către solicitant pentru activități inovative noi și relevante la nivel local pentru următoarele grupuri de cheltuieli:

- Echipamente mici și accesorii.
- Tehnologie, design, afaceri, dezvoltare și alte servicii ca certificate de calitate, drepturi de autor și patente, precum și costurile taxelor pentru instruirea angajaților.
- Servicii profesionale de consultanță pentru abordările inovative.
- Alte costuri (detaliate de solicitant), inclusiv cheltuielile de călătorie legate de implementarea proiectului de inovație.

Cheltuielile menționate mai sus vor fi precizate pentru a reflecta obiectivele proiectului și vor fi justificate în mod clar în conformitate cu obiectivele proiectului. Doar cheltuielile suportate pe parcursul proiectului în conformitate cu bugetul proiectului și finalizate către sfârșitul proiectului sunt eligibile pentru finanțare.

Cheltuielile ce nu vor fi considerate spre finanțare sunt, însă nu se limitează la:

- Dobânda sau datoria față de o parte terță.
- Cheltuieli și provizioane pentru pierderi posibile sau datorii în viitor.

- Articole deja finanțate prin alte scheme, programe sau instituții similare, contracte de finanțare.
- Cheltuieli, pierderi, taxe și penalități bancare și legate de schimbul valutar.
- Achitări în numerar de pe contul proiectului.
- Arenda încăperilor sau altor edificii.
- Premii, distracții și băuturi alcoolice.
- Servicii comunale.

4.6. Cerințe față de PI și know how

Dacă sunt aplicabile pentru proiect, solicitantul va prezenta dovada proprietății intelectuale și drepturile de know-how, inclusiv dar nu se va limita la acordurile de licențiere, acorduri de contribuții în natură, opțiuni sau angajamente, dacă există și alte acorduri ce confirmă că solicitantul deține sau are aceste drepturi asupra tehnologiilor care sunt elaborate.

Orice proprietate intelectuală și know-how nou, care pot fi create pe parcursul implementării proiectului aparțin PNUD. PNUD va asigura drepturile pentru PI și know-how în contracte semnate cu orice parte terță. Totuși, din cauza interesului larg la nivel municipal, solicitantul și PNUD vor oferi acordul pentru dezvoltarea ulterioară și/sau extinderea ideii.

5. Evaluarea proiectului și decizia de selectare

5.1. Principiile procedurilor de evaluare și selectare

Pe parcursul selectării propunerilor de proiect inovative pentru Programul Fast Track Challenge, vor fi respectate în măsura maximă posibilă următoarele principii de evaluare a proiectelor:

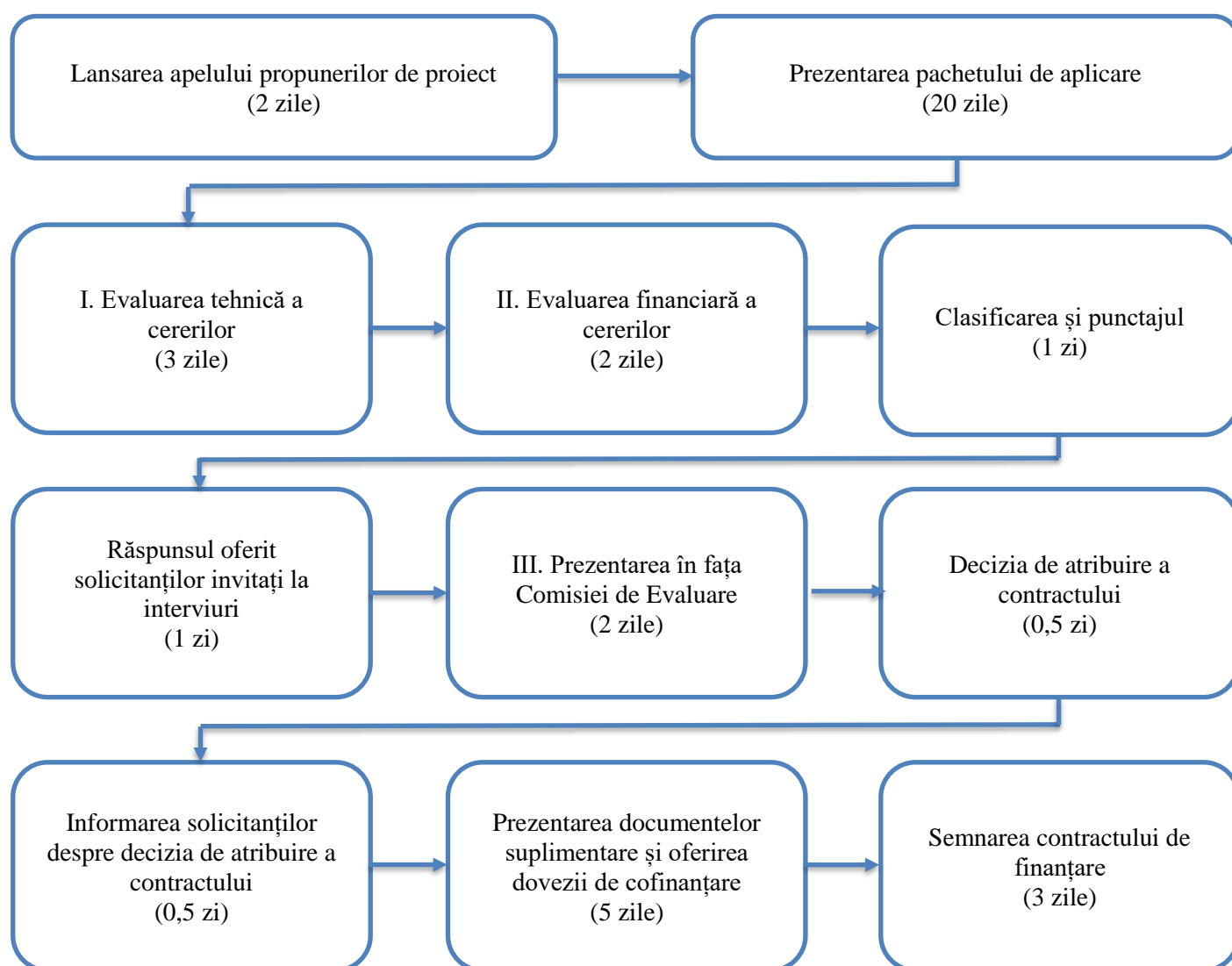
- Proces competitiv deschis și transparent în baza regulilor și practicilor PNUD.
- Promovarea drepturilor omului. În particular, vor fi promovate dreptul la muncă și dreptul de a avea acces la dezvoltarea științifică și tehnologică.
- Promovarea oportunităților egale și de acces a femeilor și bărbaților în obținerea de cunoștințe și experiențe în promovarea inovațiilor aplicate în mediul de afaceri. Toți solicitanții și propunerile de proiect sunt evaluate egal și just și estimate obiectiv și independent.
- Promovarea aspectelor durabile de mediu în toate activitățile zilnice și specifice pentru a demonstra că inovațiile sunt benefice pentru un mediu mai durabil.
- Excelența – recunoaște și susține excelența în afaceri, tehnologii și management la cel mai înalt nivel.
- Transparența – toate activitățile, luarea deciziilor și finanțarea este totalmente transparentă și publică.
- Măsurabilitatea – impactul și rezultatele proiectelor finanțate trebuie măsurate cel puțin în baza capacității adecvate pentru evaluare.
- Evitarea conflictelor de interes – toate operațiunile și deciziile luate vor evita conflictul de interes direct sau indirect cu toate persoanele implicate în proceduri.
- Etica și alte bune practici în afaceri – în sensul valorilor corporative ale PNUD – vor fi susținute.
- Scalabilitatea (extinderea).

5.2. Managementul și Comisia de evaluarea

Managementul Programului Fast Track Challenge se află sub autoritatea proiectului „Orașe Verzi Durabile pentru Moldova”. Gestionarea ia în considerație cadrul instituțional și beneficiarii din ecosistemul de antreprenariat din Moldova, în conformitate cu obiectivele proiectului. Prin urmare, consolidarea parteneriatului cu o varietate de persoane din sectorul public și privat în interesul municipiului Chișinău și a cetățenilor săi este un principiu cheie de guvernare.

Comisia de evaluare este responsabilă pentru selectarea și monitorizarea proiectelor, cu o raportare ulterioară Managerului Proiectului „Orașe Verzi Durabile pentru Moldova” și Comitetului de Administrare a Proiectului.

5.3. Schema logică a procedurii de evaluare și selectare (zile lucrătoare)

5.3.1. Principiile care stau la baza evaluării

- Independență – membrii echipei de evaluare vor lua decizii cu privire la cereri și FTCP în general independent de orice parte.
- Transparență – toate deciziile membrilor echipei de evaluare vor fi luate într-o manieră transparentă, urmând procedurile descrise.

- Nediscriminarea – deciziile luate de membrii echipei de evaluare nu vor discrimina solicitanții inclusiv pe bază de gen, dizabilitate, rasă, origine etnică sau socială, religie, credință sau orientare sexuală.
- Diversitate – membrii echipei de evaluare vor asigura că contractele atribuite sunt cât mai diverse posibil după natura lor.
- Consens – membrii echipei de evaluare vor urma principiul consensului în procesul de luare a deciziei, luând împreună deciziile finale cu considerarea opiniei fiecărui membru al echipei de evaluare.

5.3.2. Evitarea conflictului de interes

Evaluatorii care au fost sau sunt implicați în pregătirea cererilor specifice de proiect, care vor aplica la Programul Fast Track Challenge sau sunt într-o relație de afaceri, privată sau de alt tip cu solicitantul sau partenerul de proiect nu pot fi luați în considerație pentru evaluarea aceluiași cereri de proiect. La începutul procedurii de evaluare, evaluatorii vor semna Declarația de Confidențialitate și Imparțialitate, prin care confirmă că nu există nici un conflict de interese cu privire la cererile primite.

5.3.3. Etapa I: Evaluarea tehnică a cererilor prezentate

Solicitanții trebuie să expedieze pachetul de aplicare, bugetul proiectului și CV-urile echipei pe adresa de email indicată mai sus. Evaluarea cererilor prezentate este efectuată de către echipa Comisiei de Evaluare, în conformitate cu criteriile de evaluare stabilite în grila de evaluare (Secțiunea 10), adică inovativitate, potențialul de inovație și durabilitatea financiară, calitatea proiectului și competența echipei.

5.3.4. Etapa II: Evaluarea financiară a cererilor prezentate

Criteriile financiare ale cererii sunt estimate de echipa Comisiei de evaluare în baza:

- A. Costurilor și bugetului proiectului – fezabilitatea acestora pentru implementarea proiectului și cât de reală este distribuția acestora;
- B. Explicația costurilor proiectului, coerența acestora cu lista costurilor eligibile și ne-eligibile descrise;
- C. Disponibilitatea fondurilor de cofinanțare pentru dezvoltare – solicitanții trebuie să ofere un nivel suficient de capacitate financiară pentru implementarea proiectului.
- D. Profitabilitatea proiectului – propunerile de proiect trebuie să fie **profitabile** în timp și se vor baza pe un model/plan de business.

5.3.5. Clasamentul și pragul

În baza rezultatelor evaluării tehnice și financiare a tuturor cererilor primite, clasamentul cererilor va fi creat în conformitate cu numărul de puncte primite, iar pragul este definit prin luarea în considerație a fondurilor disponibile și a sumei solicitate în cadrul Programului Fast Track Challenge. Doar cererile care au primit un număr total de puncte peste prag vor fi alese pentru examinarea ulterioară. La sfârșitul acestei etape, cererile incluse în lista scurtă care obțin un punctaj

peste prag vor fi invitate la o prezentare orală în fața Comisiei de Evaluare, la ultima etapă de evaluare.

5.3.6. Etapa III: Prezentările cererilor în fața Comisiei de Evaluare

Ca un pas următor oficial în procesul de aplicare, solicitanții selectați cu punctajul peste prag vor fi invitați să-și prezinte soluțiile inovative și indicatorii principali de dezvoltare a orașelor verzi cu nivel redus de emisii de carbon în fața Comisiei de Evaluare. Materialele prezentate în cerere vor fi discutate pe parcursul prezentării, inclusiv dar fără a se limita la conținutul activităților inovative. Atât solicitantul, cât și evaluatorii vor fi prezenți la ședințele Comisiei pentru a răspunde la întrebări și justifica deciziile sale. După prezentare, Comisia de Evaluare va finaliza grila de evaluare pentru fiecare solicitant pentru modelul inovativ, potențialul de piață și durabilitatea financiară, iar calitatea proiectului (Secția 10), a treia etapă în luarea deciziei va fi folosită la formarea clasamentului final.

5.3.7. Decizia de atribuire a contractului

Decizia finală de atribuire a contractului se ia în conformitate cu clasamentul final care include evaluarea tehnică, financiară și evaluarea prezentării. Doar proiectele care au primit un număr total de puncte peste prag pot fi propuse pentru atribuirea contractului cu acordul Managerului de Proiect.

Decizia de atribuire a contractului solicitanților cu cel mai mare scor de evaluare se ia în baza principiilor de imparțialitate, transparență, utilizare rațională de fonduri.

După ce se ia decizia de atribuire a contractului, solicitanții vor semna contractul de finanțare, în conformitate cu modul de finanțare oferit.

5.3.8. Contractul de finanțare

După finalizarea evaluării în baza sugestiilor evaluatorilor experți și a evaluării financiare și selectării modului benefic, solicitanților li se propune semnarea contractului de finanțare. Printre altele, acesta conține bugetul proiectului final care nu este în mod necesar la fel ca cel prezentat de solicitant, dar care a fost negociat cu solicitantul.

Înainte de semnarea contractului de finanțare, solicitantul expediază toate documentele constitutive în original, după cum este specificat în Secțiunea 4.4.1. Aceste documente, împreună cu cererea și bugetul proiectului, vor constitui o parte componentă a contractului de finanțare.

Oferirea finanțării are loc în baza prevederilor generale ale contractului de finanțare, iar plata este făcută în tranșe. Monitorizarea este efectuată de Comisia de Evaluare. Contractul de finanțare va reglementa prevederile cu privire la fondurile de cofinanțare ale solicitantului. Debursarea actuală a fondurilor începe după semnarea contractului. Costurile suportate înainte de data semnării contractului nu vor fi incluse în costurile proiectului.

6. Implementarea și monitorizarea proiectelor

6.1. Implementarea proiectelor

Beneficiarii contractului vor implementa proiectul corect și eficient, în conformitate cu formularul de aplicare și bugetul proiectului, urmând prevederile contractului de finanțare și modul de finanțare al beneficiarului. Beneficiarul va pregăti declarațiile financiare în conformitate cu standardele de contabilitate. La solicitarea PNUD, beneficiarul este obligat să prezinte situațiile financiare auditate de auditori independenți acceptabili pentru PNUD.

Beneficiarul va implementa proiectul în conformitate cu formularul de aplicare. Orice deviere semnificativă de la formularul de aplicare (de ex., schimbări ale perioadelor de timp definite în formularul de aplicare sau ținte propuse nerealizate) necesită aprobarea prealabilă, în scris din partea PNUD.

6.2. Debursarea

Beneficiarul va deschide un cont bancar dedicat proiectului unde vor fi transferate fondurile de la PNUD. Suma debursată (în tranșe) va acoperi până la șaptezeci de procente (70%) din bugetul proiectului. Totuși, înainte de debursare, beneficiarul trebuie să prezinte extrasul de cont care arată că beneficiarul a depozitat în contul dedicat suma de minim treizeci de procente (30%) din suma totală de fonduri solicitate pentru o tranșă particulară.

Beneficiarul are dreptul la o variație de până la zece procente (10%) pe linie principală de buget. Dacă variația de cheltuieli cu privire la orice categorie principală a bugetului depășește zece procente, se va prezenta o solicitare în formă scrisă pentru aprobarea realocării de fonduri de către PNUD.

În cazul când beneficiarul nu reușește să-și îndeplinească nicio obligațiune în baza contractului de finanțare, PNUD nu va avea obligația să efectueze achitățile rămase până la terminarea acestui contract de finanțare și poate, la discreția sa, să solicite rambursarea în contul PNUD a tuturor sau a unei părți din achitățile/achităților efectuate în contul beneficiarului.

6.3. Monitorizarea proiectelor

Scopul monitorizării este: (i) evaluarea progresului implementării de succes a proiectului în termeni de activități prevăzute și realizarea obiectivelor proiectului, și (ii) asigurarea că cheltuielile financiare sunt conforme cu bugetul proiectului pentru perioada dată. Metodele de monitorizare includ rapoartele de progres prezentate și vizite de monitorizare la fața locului. Monitorizarea va asigura că informațiile cheie sunt colectate și trasate cu regularitate, în așa fel ca progresul FTCP să fie măsurat în baza obiectivelor. Informațiile de bază despre soluțiile inovative vor fi colectate prin intermediul chestionarului de evaluare a impactului care este anexat la cerere pentru a genera informații de măsurare a rezultatelor.

Beneficiarul trebuie să livreze raportul de progres intermediar (după 5 luni) și raportul final cu privire la implementarea proiectului, în dependență de numărul tranșelor stabilite.

6.3.1. Procedurile de monitorizare

După revizuirea și aprobarea raportului final de către Echipa de Management, se va debursa ultima tranșă de finanțare a proiectului. Formularele pentru rapoartele pe termen mediu, final și financiar vor fi oferite beneficiarului la solicitare.

Rapoartele de progres și financiare vor fi însoțite de copii ale facturilor și extraselor din cont relevante pentru perioada precedentă. Extrasele de cont vor arăta toate tranzacțiile relevante în baza facturilor. Mai mult ca atât, extrasele de cont trebuie să arate că beneficiarul a achitat cel puțin treizeci de procente (30%) din fondurile solicitate pentru perioada următoare.

Orice modificare la proiect (adică cu privire la implementarea proiectului, perioada de timp, bugetul de proiect, livrabile, angajații proiectului, etc.) va fi comunicată echipei proiectului în formă scrisă deoarece necesită acordul în scris.

7. Anexa A: Formularul de aplicare

Document separat

8. Anexa B: Formularul bugetul proiectului

Document separat

9. Anexa C: Formularul Curriculum Vitae

Document separat

10. Anexa D: Grila de evaluare inovațională, tehnologică și financiară

<i> criterii</i>	<i> Explicații</i>	<i> Puncte</i>
CRITERIILE PRIVIND INOVATIVITATEA ȘI RELEVANȚA		
Gradul de inovare	a) Proiectele inovative se referă la acele proiecte care vor inova sistemul sau practicile curente cu lucruri mai noi sau în general vorbind, vor aduce ceva nou într-un domeniu anume. Se va oferi o justificare pentru a arăta că scopul este realizabil. Se vor prezenta dovezi care arată că proiectul abordează o problemă semnificativă în managementul resurselor sustenabile. Testele operaționale sunt eligibile în calitate de proiecte inovative dacă solicitantul poate demonstra o așteptare rezonabilă a rezultatelor de încredere realizabile într-un mediu operațional.	12 – 20
	b) Proiectele inovative se referă la acele proiecte care vor îmbunătăți sistemele sau practicile curente.	5 – 11
	c) Este puțin probabil ca inovația să influențeze sistemul sau practicile curente cu lucruri noi sau nu va aduce nimic nou ca să înlocuiască lucrurile curente într-un domeniu anume.	0 – 4
CRITERIILE DE IMPACT		
Gradul de impact din punct de vedere: <ul style="list-style-type: none"> • Economic; • Social; • De mediu; • Perspectiva de gen. 	a) Toate patru perspective vor fi elaborate bine și vor fi acoperite în cea mai mare măsură;	7-10
	b) Doar 3 perspective sunt bine elaborate și acoperite în cea mai mare măsură;	3-6
	c) Doar 2 perspective sunt bine elaborate și acoperite în cea mai mare măsură.	0-2
CRITERII DE DURABILITATE		
Din punct de vedere: <ul style="list-style-type: none"> • Economic; • Social; • De mediu; • Perspectiva de gen. 	a) Toate patru perspective sunt legate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și obiectivele FTCP;	7-10
	b) Doar 3 perspective sunt legate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și obiectivele FTCP;	3-6
	c) Doar 2 perspective sunt legate la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și obiectivele FTCP.	0-2
GRADUL DE REPLICARE/POTENȚIALUL DE SCALABILITATE (EXTINDERE)		
Gradul de replicare/potențialul de scalabilitate (extindere)	a) Produsul, procesul sau serviciul inovativ are un grad de replicare/potențial de scalabilitate (extindere) foarte mare și în creștere cu o concurență limitată.	12 – 20
	b) Produsul, procesul sau serviciul inovativ are un grad moderat	5 – 11

	de replicare/potențial de scalabilitate. c) Este puțin probabil ca o piață potențială pentru replicare/scalabilitate (extindere) să existe.	0 – 4
ACOPERIREA TERITORIULUI		
Impactul geografic al inovației	Beneficiile ce apar din proiecte sunt încurajate să aibă o acoperire mai mare luând în considerație perspectiva de gen la toate etapele de implementare a proiectului. Prin urmare, propunerile de proiect vor fi evaluate corespunzător, dacă beneficiile proiectului se manifestă: a) La nivel de întreg teritoriu a orașului Chișinău; b) La nivel de sector; c) La nivel de cartier.	9 – 10 6 – 8 0 – 5
CRITERII DE CALITATE A PROIECTULUI		
Echipele proiectului	Luând în considerație integrarea aspectului de gen: a) Echipa proiectului propune calificări complementare cheie și are un interes strategic sau comercial puternic față de implementarea proiectului și realizarea rezultatelor. b) Echipa proiectului are calificări rezonabile pentru realizarea țintelor proiectului, însă componența echipei poate fi îmbunătățită. c) Echipa proiectului nu are experiență destulă pentru a implementa proiectul.	7 – 10 4 – 6 0 – 3
Formularul de aplicare: Metodologia și abordarea de planificare	a) Metodologia este formulată exact, iar toate aspectele cheie de planificare a proiectului sunt luate în considerație. b) O metodologie durabilă a fost propusă, dar nu toate aspectele au fost detaliate suficient. O descriere a costurilor și resurselor proiectului la nivel de activitate, analiza pieței precum și presupunerile și riscurile sunt parte a planificării, dar nu sunt pe deplin satisfăcătoare. c) Metodologia este incoerentă sau nerealistă sau incompletă.	7 – 10 4 – 6 0 – 3
Formularul de aplicare: livrabile	a) Livrabilele relevante sunt clar identificate, iar indicatorii realistici și cantitativi vor fi disponibili pentru a evalua pe deplin progresul proiectului. b) Livrabilele și perioada de timp sunt incluse, dar unele aspecte nu sunt realiste sau clare. c) Propunerea duce lipsa livrabilelor clare sau acestea nu sunt realizabile pe durata implementării sau în cadrul echipei proiectului.	7 – 10 4 – 6 0 – 3

Notă:

- **Grupul 1:** Proiectele care au primit 70-100 de puncte după evaluarea tehnică sunt eligibile pentru evaluarea financiară.
- **Grupul 2:** Proiectele care au primit 50-69 de puncte vor fi incluse pe lista de așteptare. Dacă proiectul din Grupul 1 nu este financiar eligibil, atunci proiectele din Grupul 2 vor fi îmbunătățite.
- **Grupul 3:** Proiectele care au primit mai puțin de 49 de puncte nu vor fi considerate de loc.

CRITERII DE EVALUARE FINANCIARĂ (Fiecare criteriu trebuie să obțină cel puțin 4 puncte pentru o evaluare pozitivă)		
Proiectul care nu a trecut evaluarea tehnică nu va fi supusă evaluării financiare.		
Fezabilitatea costurilor proiectului	a) Tipurile de cheltuieli și sumele acestora satisfac în totalitate necesitățile implementării proiectului. Costurile totale de dezvoltare sunt realiste în raport cu durata.	7 – 10
	b) Cheltuielile și sumele acestora nu corespund totalmente necesităților implementării proiectului. Este necesară corectarea și adăugarea sau eliminarea unor tipuri de cheltuieli. Dar costul total este în limita nivelului acceptabil al bugetului real.	4 – 6
	c) Cheltuielile și sumele acestora nu satisfac necesitățile implementării proiectului. Costul total de dezvoltare nu este în limita procentului acceptabil a bugetului real și este prea mic (sau prea mare). Implementarea nu este fezabilă în perioada de timp propusă.	0 – 3
Explicarea costurilor proiectului	a) Costurile sunt totalmente coerente cu lista costurilor eligibile și non-eligibile din aceste proceduri operaționale. Costurile sunt aranjate pe categorii conform îndrumarului. Este oferită o clasificare clară a bugetului, iar dovezile finanțării proprii și externe sunt demonstrate în mod clar.	7 – 10
	b) Costurile nu sunt pe deplin coerente cu lista costurilor eligibile și ne-eligibile din aceste proceduri operaționale. Costurile nu sunt aranjate pe categorii conform îndrumarului. Nu se oferă o clasificare clară a bugetului și nu se oferă o dovadă a finanțării proprii și externe. Bugetul trebuie modificat.	4 – 6
	c) Nu este oferită nicio clasificare satisfăcătoare a bugetului proiectului și a finanțării.	0 – 3
Capacitatea financiară a solicitantului și oferirea fondurilor pentru cofinanțare	a) Solicitantul a demonstrat propria capacitate financiară de participare. Solicitantul are resurse proprii pentru a asigura contribuția financiară la proiect sau un investitor acceptat.	8 – 10
	b) Solicitantul are aproape toată capacitatea financiară de implementare a proiectului, cu o demonstrare clară a lichidităților necesare (scrisori de intenție de la bancă sau investitor sau alte fonduri...)	4 – 7

	c) Solicitantul trebuie să prezinte alte dovezi că poate să-și finanțeze participarea.	0 – 3
Profitabilitatea economică	a) Proiectul propus va fi profitabil (în baza planului/modelului de afaceri) în 1-3 ani	7 – 10
	b) Proiectul propus va fi profitabil (în baza planului/modelului de afaceri) în 3-5 ani	4 – 6
	c) Proiectul propus va fi profitabil (în baza planului/modelului de afaceri) în mai mult de 5 ani	0 – 3